

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9158/2024
14.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мастиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Нермин Ајдановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Самир Хот, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2509/23 од 30.11.2023. године, у седници одржаној 14.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2509/23 од 30.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару Судска јединица у Тутину П 3510/21 од 06.07.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете исплати 7.524 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев преко износа досуђеног ставом првим а до траженог од 14.347 евра и динарској противвредности а за износ од 6.823 евра у динарској противвредности са каматом на овај износ од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 430.122,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2509/23 од 30.11.2023. године ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину П 3510/21 од 06.07.2023. године у ставу другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке и одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете исплати износ од 7.524 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате, и обавезана тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка од 570.826,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и

погрешног и непотпуно одређеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се ревидент позива не представља разлог за изјављивање овог правног лека у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању тужиле је 01.06.2008. године купила двособан стан у ... који се налази на трећем спрату пословно-стамбеног објекта „ВВ“ изграђеном на кп .. ЛН .. КО Тужени је на суседној кп .. у току 2012. године, за једну сезону, саградио пословно стамбену зграду По+Пр+6 и доградио седми спрат. Тужиле се обратила грађевинској инспекцији када је тужени започео градњу и на почетку радови су обустављени неколико дана. Решење о грађевинској дозволи за овај објекат донето је 20.09.2013. године. Тужиле је поднела жалбу на решење о грађевинској дозволи. Против Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за Рашки округ, које је решењем одбило жалбу, тужиле је покренула управни спор у коме је успела. Решењем надлежног Министарства укинута је решење о грађевинској дозволи из 2013. године, након чега је исти орган општинске управе донео 30.09.2018. године друго решење о грађевинској дозволи идентичног садржаја као претходно, против кога тужиле није подносила правни лек. Тужени је радове започео у септембру 2013. године да би након добијања грађевинске дозволе 20.09.2013. године саградио подрум, приземље и седам спратова. Седми спрат, саграђен мимо грађевинске дозволе озакоњен је решењем Одељења за урбанизам општине Тутин од 09.03.2017. године. Према мишљењу вештака удаљеност објекта према грађевинским нормативима треба да износи најмање 2,50м, а објекат туженог је од граничне парцеле тужиле удаљен за 2,15м и фактички заклања дневно светло за стан тужиле за већи проценат од дозвољеног за овај вид изградње. Изградњом седмог спрата тужени је тужили ускратио коришћење дневне светлости. Оценом налаза и мишљења вештака тржишна вредност стана тужиле због заклањања дневне светлости у стану умањена је за износ од 150 евра по м² односно 302,5 евра по м².

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев прихватајући налаз и мишљење вештака Ранка Илића (тржишна вредност стана тужиле умањена је за 150 евра по м²) са образложењем да тужена не би претрпела овај вид штете да је тужени објекат изградио на прописаној удаљености и да није дозидео још један спрат супротно грађевинској дозволи. По налажењу првостепеног суда потраживање тужиле није застарело јер почетак рока застарелости тече од дана утврђеног обима причињене штете која је утврђена тек у току поступка вештачењем, сагласно одредби члана 376. ЗОО.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду наводећи да је потраживање тужиле застарело јер је тужиле за настанак штете сазнала када је изграђен седми спрат, од када је почео да тече рок за застарелост потраживања тужиле. Како је тужиле навела, тужени је у току 2012. године започео са изградњом предметног објекта и објекат сазидао и уоквирио за једну сезону, па је тужиле тада

сазнала за штету коју трпи због изградње наведеног објекта, а тужбу у овој парници поднела је 18.12.2018. године, по протеку законског рока из члана 376. став 1. Закона о облигационим односима.

По налажењу Врховног суда на утврђено чињенично стање другостепени суд је правилно применио материјално право и то општа правила о застарелости потраживања накнаде проузроковане штете садржане у одредбама члана 376. ставови 1. и 2. Закона о облигационим односима. За насталу штету наведени закон у ставу првом поменутог члана најпре предвиђа трогодишњи субјективни рок застарелости за потраживања накнаде проузроковане штете, везујући тај рок за сазнање оштећеног за штету и лице које је штету проузроковало (штетника). Трогодишњи рок застарелости почиње да тече од момента сазнања оштећеног за ове околности. У ставу два истог члана предвиђен је објективни (апсолутни) рок застарелости потраживања накнаде штете. Овај рок почиње да тече без обзира на сазнања оштећеног за штету и штетника од момента кад је штета проузрокована. Тај рок застарелости навршава се када протекне пет година од дана када је штета настала. Дакле, трогодишњи субјективни рок застарелости потраживања накнаде штете се посматра само унутар петогодишњег објективног рока застарелости.

Тужила је за штету и за лице које је проузроковало штету са знала доградњом седмог спрата објекта саграђеног на непрописној удаљености који је закљонио зграду у којој тужила има стан и ускратио јој коришћење дневне светлости. Пошто из писаних докумената произилази да су радови на изградњи објекта започети 2012. године и завршени за једну сезону (по изјави тужиле), а тужба за накнаду штете поднета је 18.12.2018. године, то је потраживање тужиле у овој парници застарело имајући у виду да је тужбу поднела после истека рока из члана 376. став 1. Закона о облигационим односима.

Нису основани наводи ревидента да је тужила предузела радње које су прекинуле рок застарелости у смислу одредбе члана 388. ЗПП, јер је покушавала да спречи градњу објекта туженог па је покренула поступак пред грађевинском инспекцијом, тражила поништај грађевинске дозволе пред министарством и покренула управни спор у коме је тужени учествовао као инвеститор и заинтересовано лице.

Одредбом члана 388. Закона о облигационим односима прописано је да се застаревање прекида подизањем тужбе и сваком другом тужиоцевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом у циљу утврђивања обезбеђења или остваривања потраживања. У конкретном случају, тужила је водила управни поступак и управни спор против органа који су донели грађевинску дозволу, у којима је тужени био заинтересовано лице а не странка у поступку. Осим тога, потраживање тужиле је накнада штете, који поступак је покренут против туженог подношењем тужбе у овом спору 18.12.2018. године.

Нису основани ни наводи тужиле у ревизији да се добијањем употребне дозволе објекат за који је издата сматра завршеним, а седми спрат је озакоњен решењем од 03.09.2017. године због чега потраживање тужиле није застарело. Тужила је за штету и учиниоца са знала када је објекат био завршен у грубим грађевинским радовима, који су завршени за једну сезону а отпочели, по наводима тужиле саслушане као парничне странке 2012. године, а по писаним документима 2013. године, па је потраживање накнаде штете коју трпи тужила застарело.

Са изнетих разлога сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић